

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **D. C., K. J., K.K., D.K.**

skazanych z art. 258 k.k. i innych

oraz **D. J.** skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o

przeciwdziałaniu narkomanii i innych,

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2023 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu bez

udziału stron w trybie art. 532 § 3 k.p.k.

wniosków obrońców skazanych w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku

Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 24 kwietnia 2023 r. sygn. akt II AKa 529/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 12 kwietnia

2022 r. sygn. akt II K 98/20

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

Kliknij
tutaj,
aby
wprowa
dzić
tekst.

p o s t a n o w i ł:

**nie uwzględnić wniosków i odmówić wstrzymania wykonania
zaskarżonego kasacjami wyroku.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 24 kwietnia 2023 r. sygn. akt II AKa 529/22, na skutek apelacji obrońców oskarżonych utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 12 kwietnia 2022 r. sygn. akt II K 98/20,

którym za winnych popełnienia zarzuconych im czynów zostali uznani (pkt 20 wyroku):

1. **D. C.** przestępstwa z art. 258 § 3 k.k. i innych, za które na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę łączną 7 (siedmiu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. **D. J.** przestępstwa z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i innych, za które na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
3. **K. J.** przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i innych, za które na podstawie art. 85 § 1 i 2 i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę łączną 3 (trzech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę łączną w wymiarze 250 (dwieście pięćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 110 (sto dziesięć) zł;
4. **K. K.** przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i innych, za które na podstawie art. 85 § 1 i 2 i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
5. **D. K.** przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. i innych, za które na podstawie art. 85 § 1 i 2 i art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę łączną 2 (dwóch) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto, na mocy art. 41 § 1 k.k. i art. 43 § 1 k.k., orzekł zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek prawa handlowego oraz pełnienia funkcji prokurenta w spółkach prawa handlowego (pkt 24 wyroku):

1. wobec **D. C.** na okres lat 8 (ośmiu)
2. wobec **K. J.** na okres lat 5 (ośmiu)

3. wobec **K. K.** na okres lat 5 (pięciu)
4. wobec **D. K.** na okres lat 4 (czterech)

Sąd ten orzekł także na mocy art. 33 § 1 k.k.s. (pkt 26 wyroku) przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstw karnoskarbowych opisanych w pkt (7, 11, 12, 16) sentencji wyroku:

1. wobec **D. C.** w kwocie 364 988,25 (trzysta sześćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt osiem zł dwadzieścia pięć gr) zł;
2. wobec **K. J.** w kwocie 12 000 (dwanaście tysięcy) zł;
3. wobec **K. K.** w kwocie 364 988,25 (trzysta sześćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt osiem zł dwadzieścia pięć gr) zł;
4. wobec **D. K.** w kwocie 101 873,76 (sto jeden tysięcy osiemset siedemdziesiąt trzy zł siedemdziesiąt sześć gr) zł;

Natomiast wobec oskarżonego **D. J.** (pkt 27 wyroku) nawiązkę w kwocie 6 000 (sześć tysięcy) złotych na rzecz Stowarzyszenia M. w W.

Kasacje od wyroku Sądu Apelacyjnego wnieśli obrońcy skazanych i tak:

- obrońca **D. C. i K. K.** podniósł zarzut rażącego naruszenia art. 7 k.p.k. (pkt I - IV kasacji), art. 433 § 2 k.p.k. (pkt V kasacji), art. 170 § 3 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. (pkt VI kasacji)
- obrońca **K. J.** podniosła zarzut rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. (pkt 1 kasacji), art. 457 § 3 k.p.k. (pkt 2 kasacji)
- obrońca **D. K.** podniósł zarzut rażącej obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. i art. 7 k.p.k. (pkt I – III kasacji) oraz podniósł zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.
- obrońca **D. J.** podniosła zarzut naruszenia art. 453 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 pkt 1 i 2 oraz § 3 k.p.k. w zw. z art. 169 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. (pkt II ppkt 1 kasacji) oraz art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i 7 k.p.k. (pkt II ppkt 2 kasacji), art. 433 § 2

k.p.k. i art. 457 § 2 k.p.k. (pkt II ppkt 3 kasacji), art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. (pkt II ppkt 4 kasacji), art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i 7 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. (pkt II ppkt 5 kasacji).

Ponadto obrońcy w wywiedzionych kasacjach wniesli o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

W odpowiedziach na kasacje prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych oraz o nieuwzględnianie wniosków o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski obrońców o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacjami orzeczenia wobec skazanych okazały się bezzasadne.

Na mocy art. 532 § 1 k.p.k., w przypadku wniesienia kasacji, Sąd Najwyższy ma możliwość wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Przywołana powyżej regulacja procesowa nie formułuje natomiast przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy. Mając na uwadze zasadę wynikającą z art. 9 k.k.w. niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, nie ulega wątpliwości, iż możliwość, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k., odnosi się do okoliczności o charakterze absolutnie wyjątkowym. Nie wystarczy zatem sam fakt, że skarżący wyraża niezadowolenie z treści dotychczasowych rozstrzygnięć. Przypomnieć ponownie trzeba, że wstrzymanie wykonania orzeczenia nie stanowi reguły i nie powoduje po stronie sądu obowiązku stosowania tej instytucji, co koresponduje z respektowaniem obowiązującego w polskim prawie domniemania prawidłowości prawomocnych orzeczeń i dbałością o bezpieczeństwo obrotu prawnego.

W zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd utrwalony w orzecznictwie, w którego świetle: „wstrzymanie wykonalności prawomocnego orzeczenia ze względu na swoją wyjątkowość powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa” [postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 23 maja 2022 r. sygn. akt V KK 130/22; podobnie postanowienia SN: z 22 stycznia 2020 r. sygn. akt III KK 5/20; z 18 listopada 2003 r. sygn. akt IV KK 347/03]. Następstwo tego rodzaju mogłoby mieć miejsce w sytuacji, gdy już pobieżna analiza kasacji, nakazuje przewidywać ewentualność jej przyszłego uwzględnienia. Sąd Najwyższy zauważa nadto, iż nadzwyczajny charakter kasacji i związane z nim skutki procesowe zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k., prowadzą do wniosku, że wstrzymanie wykonania orzeczenia może nastąpić, kiedy ewentualność uwzględnienia kasacji jawi się jako wysoce prawdopodobna. Chodzi tu w szczególności o okoliczności wskazujące - jeszcze przed rozpoznaniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia - w sposób ewidentny, bez potrzeby dodatkowej, pogłębionej analizy podniesionych zarzutów, na wysokie prawdopodobieństwo ich uwzględnienia, co przekłada się na tożsamą prognozę w odniesieniu do możliwości skasowania prawomocnego wyroku. Jedynie w takim wypadku odstępianie od reguły natychmiastowej wykonalności orzeczenia (art. 9 § 2 k.k.w.), z uwagi na potrzebę zapobieżenia potencjalnym, niemającym oparcia w rzetelnym procesie dolegliwościom, staje się celowe i uzasadnione. Wszystkie konsekwencje wyroku i ich uciążliwość względem skazanego muszą być analizowane w powyżej zakreślonym aspekcie, bowiem w oderwaniu od zarzutów kasacyjnych pozostają one w sferze naturalnych implikacji wykonywania wyroku. Co najwyżej, w określonych uwarunkowaniach, mogą być rozpatrywane na gruncie stosownych przepisów Kodeksu karnego wykonawczego i ustanowionych tam instytucji. Dlatego irrelevantne dla skuteczności wniosku D. J., pozostają wskazane w jego wniosku okoliczności dotyczące jego sytuacji rodzinnej, o której mowa w jego uzasadnieniu, albowiem w orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie już podkreślano,

że powołanie takich okoliczności jako przesłanek wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia nie ma zastosowania do rozważanej instytucji. Okoliczności tego rodzaju, jak sytuacja osobista strony (np. stan zdrowia), rodzinna (obowiązek utrzymania rodziny), czy majątkowa (zapewnienie sobie lub rodzinie środków utrzymania), mogą bowiem stanowić podstawę wniosku o odroczenie wykonania kary lub zarządzenie przerwy w jej odbywaniu (zob.: postanowienie SN z 14 czerwca 2023 r. sygn. akt I KK 101/23 i cyt. tam orzecznictwo).

Analiza całościowa materiałów na tym etapie postępowania oraz uzasadnień wniosków obrońców o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia – nie przesądzając w tym miejscu w żadnej mierze końcowej oceny zasadności wniesionych kasacji – w ocenie Sądu Najwyższego w niniejszym składzie, nie prowadzi do stwierdzenia okoliczności, które uzasadniałyby wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia wobec wymienionych skazanych. Konkluzja ta jednak, z uwagi na specyfikę oceny nadzwyczajnego środka zaskarżenia w niniejszym postępowaniu wyklucza dokonywanie szerszych merytorycznych odniesień do podniesionych zarzutów. Nie mogą one wszak opierać się na zgłębionej i wszechstronnej analizie, bo wykraczałoby to poza dopuszczalny na tym etapie zakres postępowania incydentalnego (postanowienie SN z 22 czerwca 2022 r. sygn. akt I KK 449/22).

Nie oznacza to jednak, iżby procesowo niedopuszczalne było w przyszłości uznanie zarzutów postawionych w kasacji za oczywiście zasadne. Niniejsze rozstrzygnięcie nie stanowi bowiem swoistego prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym i w żaden sposób nie rzutuje na kierunek rozstrzygnięcia odnośnie kasacji (postanowienie SN z 11 marca 2022 r. sygn. akt III KO 12/22).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

(B.B.)

[ms]

